

Azərbaycan ərazilərinin 20 faizi 30 il erməni işgal altında olmuş və 2020-ci ilin noyabrında işğala son qoyulduğandan və ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdikdən sonra əzəli torpaqların bərpasına başlanılıb. Təcavüz nəticəsində bu ərazilərdən didərgin salınmış soydaşlarımızın doğma şəhər və kəndlərinə qaytarılması üzrə Böyük Qayıdış Dövlət Programmı uğurla həyata keçirilir. Azərbaycan Hökumət Komissiyasının qiymətləndirməsinə əsasən, hərbi təcavüz və işgal Azərbaycana 150 milyard ABŞ dolları dəyərində zərər vurub. Bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həmin ərazilərdə abadlıq-quruculuq işləri geniş vüsət alıb. Ermənilərin xarabalaşa çevirdiyi məkanlarda yeni yollar çəkilir, dayanıqlı və davamlı iqtisadi feallığın təmin edilməsinə yönəldilən infrastruktur layihələri reallaşır, tarixi-mədəniyyət və dini abidələrimiz təmir və bərpa olunur. Su, qaz, elektrik təsərrüfatlarının bərpası ilə bağlı işlər uğurla davam etdirilir.

Bu gün işğaldan azad olunan ərazilərin bərpası və Böyük Qayıdışın yüksək səviyyədə təmin edilmesi məqsədi ilə ardıcıl işlər görürlər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həmin ərazilərə sefər etməsi və bərpa-quruculuq işləri ilə şəxşən maraqlanması, istehsal müəssisələrinin, sosial obyektlərin təməlqöymə, açılış mərasimlərində iştirak etməsi görürlən işlərin süretini artırmaqla yanaşı, keyfiyyətinin də yüksək olmasına xəbər verir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və göstərişlərinə əsasən, abadlıq-quruculuq işləri sırasında yollarının yenidən qurulması, müasir səviyyəyə çatdırılması istiqamətində çox mühüm layihələr icra olunur.

VƏNGLİ KƏNDİNƏ

Biz Qarabağı yenidən dircəldirik!

Böyük Qayıdış: Vəngli və Xanyurdu kəndlərində yeni həyat

ƏSRİN SOYQIRIMI

İşğaldan azad olunuan digir ərazilərimiz kimi bir gecənin içinde ermənilər tərəfindən məhv edilən və 32 ildən sonra əzəli sakinlərin qoynuna alan Xocalı şəhərində də böyük canlanma müşahidə olunmaqdadır. Bir gecənin içinde məhv olan, sakinləri dərbədə düşən, qocası, uşağı zillətə məhv edilən bir torpağa qayıtmışdır. Bəşəriyyət tarixinin insanlıq əleyhinə yönəlmış ən dəhşətli cinayətlərdən biri olan, Ermənistən azərbaycanlıları qarşı həyata keçirdiyi etnik zəmində soyqırımı siyasetini sübut edən Xocalı soyqırımı tarixdən silinməyəcək. 1992-ci ilin 26 fevral tarixində erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrə bir sırada duran soyqırımı törədilər. Bu soyqırımı erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı uzun müddət davam edən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasetinin daha bir dəhşətli nümunəsidir. Xocalı soyqırımı ilə ermənilər Xocalının yer üzündə silinməsini və məhv olmasını reallaşdırırlar. Xocalı bir gecənin içərisində yerlə-yeşən olundu. Erməni terrorçularından yayınış meşələrə və dağlara qaçan insanların çoxu soyuqdan və saxtadan məhv oldular. Xocalı soyqırımının nəticələri çox dəhşətli idi. Cinayətkar erməni qoşunlarının vəhşiliyi nəticəsində, 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca amansızlıqla qətlə yetirildi, 487 nəfər şikət oldu, 1275 dinc sakin girov götürüldü, onlardan 150 nəfərin taleyi isə hələ də məlum deyil. Bu soyqırımı aktı nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini itirdi.

"HƏR ŞEYİN VAXTI VAR

29 AİLƏ - 105 NƏFƏR KÖÇÜRÜLDÜ

İşğaldan azad olunmuş ərazilərə Böyük Qayıdış davam edir. Sentyabrın 8-də respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış keçmiş məcburi köçkün ailələrdən ibarət növbəti köç karvanı Ağdamdan Ağdərənin Vəngli kəndinə yola salınıb. Bu mərhələdə Vəngli kəndinə 29 ailə - 105 nəfər köçürüldü.

Daha bir köç karvanı isə Xocalı rayonunun Xanyurdu kəndinə çatıb. 15 ailə olmaqla, 46 keçmiş məcburi köçkün doğma yurduna qovuşub.

Kənddə sakinlərin rahat yaşayışı üçün müasir infrastruktur yaradılıb. Kənd içməli su, elektrik enerjisi, təbii qaz və rabitə xətti ilə təmin olunub. Ölkəmizin müxtəlif ərazilərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələr burada yerləşdirilib.

Ölbətə ki, bu gün Böyük qələbədən sonra işğaldan azad olunan ərazilərimizdə abadlıq-quruculuq işlərinə başlanılıb. Böyük Qayı-

dış və görülən işlər, icra olunan layihələr də dənizyə Azerbaycanın iqtisadi gücünü, potensialını və həmrəyliyini bir daha nümayiş etdirir. Bu gün Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda məzdua azad nefəs alır və qurub yaradır. İşğaldan azad olunan ərazilərimizdə yeni səhifələr açılıb, yeni işqli səhərlər yaşayırıq.

Hazırda Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda oraya köçürülen keçmiş məcburi köçkünlərlə

yanaşı, bu bölgədə aparılan layihələrin icrasında çalışan, həmçinin ayrı-ayrı dövlət qurumlarının yerli bölmələrində xidməti vəzifələrini yerinə yetirən, yenidən fealiyyətə başlamış səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, turizm, sənaye, energetika müəssisələrinde işləyən ümumilikdə 50 mindən çox insan yaşayır.

VƏ BİZ QAYITMIŞIQ

İkinci Qarabağ müharibəsinin nəticələrinə əsasən, imzalanmış 10 noyabr 2020-ci il tarixli Üçtərəflı Bəyanata uyğun olaraq Xocalı şəhəri Rusiya Sülhməramlı kontingentinin nəzarəti altında olub. 19 sentyabr 2023-cü ilə dədə aparılan lokal xarakterli antiterror əməliyyatları nəticəsində azad olunmuşdur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2023-cü ilin oktyabrın 15-də Xocalı şəhərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağını ucaltdı. "Xocalıda, Xankəndidə, o vaxt hələ ki, azad edilməmiş digər şəhər və kəndlərimizdə separatçılar at oynadırlar. Onlar hesab edirdilər ki, burada separatçılıqla əbədi məşğul olacaqlar. Halbuki bunun heç bir hüquqi, tarixi əsası yox idi. Xocalı qədim Azerbaycan torpağıdır. Mənfur düşmən soyqırımı töredəndən sonra burada qanunsuz məskunlaşma da aparmışdır. Bu da hərbi cinayət sayılır. Xocalının adını da dəyişdirməyə, bir hərbi cinayətkarın adına rəsmiləşdirməyə çalışırdılar.

Ardı Səh. 4

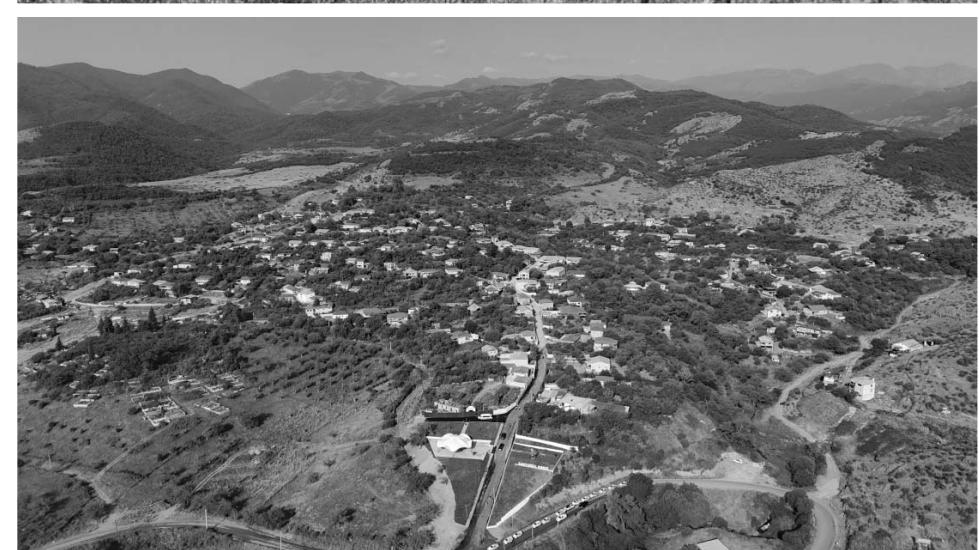
Əvvəli Səh. 3

Ancaq hər şeyin vaxtı var və biz qayıtmışq, həm Vətən müharibəsi, həm antiterror əməliyyatı xalqımızın gücünü, iradəsini, əsger və zabitlərimizin qəhrəmanlığını bütün dünyaya sübut etdi. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmet eləsin!" - deyə Prezident İlham Əliyev çıxışlarının birində bildirib. "Antiterror əməliyyatından dərhal sonra dedim ki, birinci növbədə biz Xocalıni bərpa etməliyik", - deyə Prezidentimiz bildirmişdir. Artıq Xocalının gələcək inkişafı ilə bağlı Baş planı da hazırlanıb. Baş Plana əsasən, illi mərhələdə 12 min nəfərlik şəhər planlaşdırılır. Eyni zamanda, ehtiyat üçün də ərazilər saxlanılır. Xocalı bir regional mərkəz kimi davamlı suretdə inkişaf edir. Bu gün Xocalı yenidən qurulur. Xocalı şəhərinin girişində - çay kənarında bulvarın salınması işləri davam edir. Xocalı şəhərində orta təhsil müəssisəsi və uşaq bağçası da inşa olunub. Məktəbin qarşısında park, onun yanında isə sənətkarlar məhəlləsi salınıb. Xocalının Baş planını hazırlayarkən ilk növbədə, onun regiondakı mövqeyi də nəzərə alınıb. Bura strateji mövqeyə malikdir. Beynəlxalq hava limanı, respublika əhəmiyyətli avtomobil yolu, hazırda layihələndirilen, tezliklə çəkiləcək damir yolu və s. bütün bunlar Xocalının geleceyini artıq bir qovşaq kimi, nəqliyyat qovşağı və logistika mərkəzi kimi şərtləndirir.

"SİYASƏTİMİZİN TƏMƏLİNDE AZƏRBAYCAN VƏTƏNDƏŞİNİN

Biz Qarabağı yenidən dircəldirik!

**Böyük Qayıdış: Vəngli və
Xanyurdu kəndlərində yeni həyat**

MARAQLARI DAYANIR"

Artıq Xocalıda ədalətin təntənəsi yaşanıır, yeni bir dövr başlanıb. Artıq Böyük Qayıdış programının Xocalı sehifəsinə yeni tarixi həqiqətlər hekk olunur. Azərbaycan nəqliyyətləri ilə dünya birliyində sayılıb-seçilən, təşəbbüsleri və nəhəng iqtisadi layihələri ilə bütün bəşəriyyətə fayda verən dövlətlər sırasındadır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyaset nəticəsində, ölkəmiz iqtisadi islahatları reallaşdırın və innovativ inkişafə yol açan dövlətə çevirilir. Qeyri-neft sektorunun dinamik inkişafı və iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, informasiya müstəqilliyinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində böyük nəqliyyətlər əldə edib. Son illərin reallıqları bir daha göstərir ki, ölkəmizdə icra olunan islahatlar, həyata keçirilən dövlət proqramları bütün sahələrdə uğurların əldə olunması ilə nəticələnib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışlarının birində vurğuladığı kimi, "Mən dəfələrə demisəm, bı da demək istəyirəm ki, siyasetimizin təməlində Azərbaycan vətəndəşinin maraqları da yanır. Eyni zamanda, bizim əsas strateji məqsədimiz, hədəfimiz ölkəmizi daha da

gücləndirməkdir, Azərbaycan dövlətinin qüdrətini artırmaqdır, müstəqilliyimizi möhkəmləndirməkdir".

ZƏFƏR YOLUMUZ

Təbii ki, avtomobil yolları da hər bir ölkənin iqtisadi qüdrətinin göstəricisidir. Ölkənin istehsal və sənayenin bütün sahələrinin inkişafı birbaşa olaraq yol örtüyünün hansı vəziyyətdə olmasına asılıdır. Rayonlar, kəndlər və qəsəbələrərəsi avtomobil yolu layihələrinin icrası uğurla həyata keçirilir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində icra olunan və işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayacaq yol infrastrukturunu layihələrindən olan Füzuli-Hadrut avtomobil yolu tikintisi sürətlə və keyfiyyətlə yerinə yetirilib. Bu yol başlanğıcını "Zəfər yolu"ndan götürür və yeni inşa edilən Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu birləşir. Füzuli-Hadrut avtomobil yolu dörd hərəkət zolaqlıdır. Yolun hərəkət hissəsinin eni 14 metrdir. Layihəyə əsasən, yolun 6,7 kilometrliyində "Qarğabazar" adlanan ərazidən keçən hissəsində biraşırımlı avtomobil körpüsü inşa olunub. Körpünün uzunluğu 18 metr, eni isə 21 metrdir.

Zəfər yolu tikintisinin qısa vaxtda həyata keçirilməsi Azərbaycan xalqının qazanıdıraq parlaq Qələbənin simvoludur. Ali mühəndislik dəşşəcəsinin, yüksək texnoloji imkanlarının istifadə olunduğu bu layihə ilin bütün fəsillerində çətin relief şəraitində, keçilməz dağ yolları yarılaraq həyata keçirilir. Qısa vaxtda icra olunan və dünyada analoqu olmayan layihə Azərbaycan dövlətinin gücünü, onun malik olduğu potensialı və en əsası Prezident İlham Əliyevin qətiyyətini bütün dünyaya göstərdi. Şanlı Ordumuzun ölkəmizin mədəniyyət paytaxtı olan Şuşa şəhərini mənfur düşməndən azad edərək istifadə etdiyi cığır-yolun əbədiləşdirilməsi məqsədilə

ticilər və Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən "Zəfər yolu" adlandırılan avtomobil yolu inşası dövlətəmizin başçısının daimi nəzarəti altında icra olunub. İşğaldan azad olunan ərazilərimiz özünü yenidən inkişaf mərhələsini yaşıyır. Qarşıya qoyulan hədəflərə uyğun olaraq bu istiqamətdə ardıcıl və məqsədönlü tədbirlərin həyata keçirilməsi davamlı xarakter daşıyır. İstər yeni sosial iaşə obyektlərinin, istərse də digər infrastrukturların tikilməsi və yenilənməsi bu ərazilərin dircəlməsinə və inkişafına xidmet göstərir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZİ